

Bauskas Mūzikas un mākslas skolas Karjeras izglītības programma

1. Karjeras izglītības mērķis:

Audzēkņu turpmākās profesionālās karjeras un izglītības turpināšanas sasaiste ar audzēkņu talantiem mūzikas, mākslas, kultūras un radošo industriju jomā.

2. Karjeras izglītības virsuzdevumi:

- 2.1. palīdzēt izmantot zināšanas par sevi, lai izprastu savas spējas, stiprās puses, intereses, prasmes un talantus, pieņemtu lēmumus, noteiktu mērķus;
- 2.2. nodrošināt katram izglītojamam iespēju apgūt mācīšanās prasmes, informācijas tehnoloģiju un citu informācijas avotu izmantošanas pamatiemaņas;
- 2.3. veidot katrā izglītojamā interesi par karjeru, iepazīstinot ar darba pasaules un ar to saistīto izglītību daudzveidību;
- 2.4. veicināt sadarbības, saskarsmes, prezentācijas prasmes;
- 2.5. palīdzēt katram izglītojamam pieņemt apzinātu lēmumu par turpmāko izglītību un ar to saistīto iespējamo karjeru;
- 2.6. veidot izglītojamajos izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību;
- 2.7. veidot cieņu pret profesiju daudzveidību;
- 2.8. rosināt izglītojamos atbilstoši vecumposmam gūt darbības pieredzi.

3. Karjeras izglītības prioritārie uzdevumi:

2018.g.

- radīt audzēkņos interesi par karjeru un iepazīstināt viņus ar profesionālās ievirzes izglītības mūzikas un mākslas programmām,
- piedalīties meistarklasēs.

2019./2020.m.g.

- apmeklēt koncertus un pasākumus, kuros uzstājas profesionāli mūziķi (koncertcikls "Dzimuši Bauskai" u.c.),
- piedalīties kolektīvās muzicēšanas sastāvos (orķestris, koris, ansamblī u.c.),
- organizēt iedvesmojošas tikšanās ar mūzikas jomas pārstāvjiem,
- iepazīstināt audzēkņus ar turpmākās izglītības ieguves iespējām.

2020./2021.m.g.

- palīdzēt pieņemt apzinātu lēmumu par turpmāko izglītību un ar to saistīto iespējamo karjeru,
- iepazīt mākslas izstāžu kuratora darbu un profesiju,
- izveidot mākslas izstādes koncepcijas,
- kuratora profesijas iepazīšana,
- iepazīt kultūrvidi un dažādus māksliniekus,
- pilnveidot audzēkņu pieredzi mākslas izstādes ieceres izstrādē, iepazīstināt audzēkņus ar mūsdienīgu mākslas izstāžu veidošanas piemēriem.

4. Karjeras izglītības saturs:

Kas ir karjeras izglītība? Karjera ir cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izpausmei mūža garumā, un pamatskolas posms ir pats sākums tās apzinātai veidošanai, kas secīgi turpinās vidusskolā vai profesionālās izglītības iestādē, augstskolā un visas dzīves laikā.

Karjeras veidošana ir nepārtraukts process, kura gaitā indivīds izmanto informāciju, ko viņš zina par sevi, apkopo to un pielieto, lai apgūtu profesiju pasauli un attiecinātu to uz sevi. Karjeras veidošanas process sākas jau pašā dzīves sākumā, kad mazajam bērnam jautā: „Par ko tu gribētu kļūt, kad izaugsi liels?” Ar šo jautājumu bērnam tiek pateiktas divas lietas: ka viņam par kaut ko jāklūst un ka viņam ir izvēle. Ģimene, sabiedrība, skola, notikumi valstī – tas viss ietekmē dzīves ceļa izveidi un izvēli. Karjeras veidošana neapstājas, līdzko mēs esam atraduši darbu. Mēs turpinām augt, mainīties, un tā dara arī pasaule ap mums. Straujais dzīves temps prasa arvien jaunus dzīves ceļa meklējumus. Tādēļ karjeras veidošanas process turpinās visas dzīves garumā.

Karjeras izglītība - plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādēs, lai mācītu un palīdzētu izglītojamiem apgūt un attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā un karjeras vadīšanā. Karjeras izglītība ir veids, kā palīdzēt izglītojamiem attīstīt savas zināšanas, izpratni un prasmes, kas nepieciešamas, lai pieņemtu apzinātus lēmumus, plānotu un mērķtiecīgi veidotu savas karjeras izaugsmi.

Karjeras izglītība parāda saikni starp audzēkņu mācībām un nākotnes plāniem; veicina karjeras vadības prasmju attīstību; veicina nodarbinātībai nepieciešamo prasmju attīstību; palīdz plānot nākotni; veicina karjeras izvēles konsultēšanas un citu mācību iestāžu sniegto iespēju un resursu izmantošanu; veicina efektīvu sevī pasniegšanu.

Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizpēte, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, ārpusstundu pasākumi), gan universālas, vispārējas prasmes, saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.

Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti :

1. Sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uzklaut un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos.
2. Saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes.
3. Mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas.
4. Pašizpaušmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības.
5. Analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze — patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā.
6. Morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām uz vienlīdzību.

5. Karjeras izglītības satura īstenošanas plāns:

Atbalsts karjeras izglītībā

Karjeras izglītības ir profesionālās ievirzes izglītības mācību procesa neatņemama sastāvdaļa.

1. Skolā ir pieejama informācija par īstenojamajām izglītības programmām, to saturu, iestāšanās nosacījumiem, mācību ilgumu un karjeras attīstību, tālākizglītības virzieniem un to iespējām.
2. Skolas mājas lapā veic izglītības procesa satura aktualizēšanu atbilstoši reālajai situācijai.
3. Skola organizē valsts mēroga konkursus, kuri popularizē izglītības iestādē īstenojamās izglītības programmas un tālākās attīstības iespējas.
4. Skola veicina un atbalsta audzēkņu dalību valsts un starptautiskā mēroga organizētajos konkursos, izstādēs, festivālos, meistarklasēs un tml. pasākumos, kas ļauj apliecināt apgūtās kompetences un motivē audzēkņus tālākai izglītības turpināšanai mākslas vai mūzikas jomā.
5. Talantīgi, motivēti audzēkņi mērķtiecīgi tiek virzīti izvēlēties mūzikas vai mākslas izglītības turpināšanu profesionālā līmenī. Pedagogi regulāri pārrunā ar ieinteresētajiem audzēkņiem un viņu vecākiem tālākās profesionālās izglītības iespējas. Skola arī veicina padziļinātu darbu ar audzēkņiem, kuri vēlas turpināt profesionālo izglītību.
6. Skolā ir apkopota informācija par absolventu tālākām profesionālām gaitām vismaz 3 gadu garumā pēc izglītības pabeigšanas.

Pamatjoma **Pašizpēte** ietver šādas saturiskās tēmas:

- mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības,
- manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks,
- mana ģimene, tās loma, tradīcijas,
- sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana,
- attieksmes un vērtības;
- prasme sadarboties, risināt konfliktus,
- mana veselība un nākotnes nodomi,
- mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu.

Pamatjoma **Karjeras izpēte** /mūzikas un mākslas karjera/ ietver šādas saturiskas tēmas:

- darba nozīme cilvēka dzīvē;
- populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi;
- informācijas avoti un izglītības sistēmas pētīšana;
- profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
- darba tirgus un nodarbinātība;
- sociālā vide un nodarbinātība;
- izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;
- pašnodarbinātība.

Pamatjoma **Karjeras plānošana un vadība** ietver šādas saturiskas tēmas:

- lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
- lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi,

- sabiedrība u.c.);
- dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
- mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana);
- komandas darba pieredze;
- praktisko iemaņu gūšana.

Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus u.c.

6. Karjeras izglītībā izmantojamās metodes:

Nr.	Metode	Prasmes	Pasākumi, kuros tas īstenojams
1.	Anketēšana/ aptauja	Ieinteresēt audzēkni izzināt sevi, savas izglītības iespējas, darba pasaules iespējas. Attīstīt prasmi kritiski domāt	Mācību stundās
2.	Analīze	Prast objektīvi novērtēt un atšķirt savas vērtības no vispārpieņemtajām dzīves vērtībām	Lekcijas, semināri, konkursi, tikšanās, ekskursijas, mācību stundās
3.	Darbs ar informācijas avotiem	Prast atrast, atlasīt un izvērtēt informāciju	Lekcijas, semināri, konkursi, tikšanās, ekskursijas
4.	Darbs grupās	Apgūt iemaņas darboties komandā, plānot darbu, sadalot pienākumus	Koncerti, izrādes, izstādes, svētku pasākumi, mācību stundās
5.	Darbs pāros	Veidot prasmes sadarboties, uzklaut otru, pārrunāt neskaidrības, ja nepieciešams, ievērot kompromisu	Koncerti, izrādes, izstādes, svētku pasākumi, mācību stundās
6.	Diskusija	Mācīties izteikt mutiski savu viedokli, pamatot, argumentēt, uzklaut citu domas Meklēt problēmu risinājumu	Lekcijas, semināri, tikšanās, mācību stundās
7.	Ekskursijas	Iepazīstināt ar reālu darba vidi, karjeras iespēju daudzveidību, jaunām tehnoloģijām	Muzeji, izstāžu zāles, atvērto durvju un informācijas dienas, tikšanās ar dažādu profesionālās izglītības iestāžu pārstāvjiem par mācību turpināšanu kādā no tām
8.	Ēnu diena	Iepazīt izvēlētajās profesijas plusus un mīnus	Muzeji, izstāžu zāles, atvērto durvju un informācijas dienas, tikšanās ar dažādu profesionālās izglītības iestāžu pārstāvjiem par mācību turpināšanu kādā no tām
9.	Individuālais darbs	Mācīties strādāt patstāvīgi	Individuālās stundas, individuālais darbs
10.	Pārrunas/sarunas	Apgūst prasmes veidot mērķtiecīgu dialogu, noskaidrot viedokli, iegūt informāciju pārrunu ceļā, nenovirzoties no tēmas, uzdot jautājumus un atbildēt uz tiem	Lekcijas, semināri, konkursi, tikšanās, mācību stundās
11.	Pašvērtējums/ pašanalīze	Veidot kompleksu savas darbības, uzskatu, spēju interešu, rakstura novērtēšanas un analīzes prasmi	Koncerti, izrādes, izstādes, svētku pasākumi, mācību stundās

12.	Prezentācija	Apgūt prasmes un iemaņas parādīt sevi un savu padarīto darbu	Mācību stundās
13.	Projekts	Apgūt prasmi plānot darbu, strādāt patstāvīgi, sadarboties ar citiem, iegūt un izvērtēt informāciju, saistīt teoriju ar praksi, izdarīt secinājumus, prezentēt rezultātus	Ārpusstundu darbs, projekta nedēļa skolā
14.	Tikšanās	Iegūt informāciju par kādu jomu intereses radīšanai	Lekcijas, semināri, konkursi, tikšanās, muzeji, izstāžu zāles, atvērto durvju un informācijas dienas
15.	Vērošana	Apgūt iemaņas izvirzīt mērķi patstāvīgi vērot, pierakstīt, salīdzināt, izdarīt secinājumus	Lekcijas, semināri, konkursi, tikšanās, muzeji, izstāžu zāles, atvērto durvju un informācijas dienas

7. Karjeras izglītībā sasniedzamās prasmes - skolu beidzot, audzēknis:

- 7.1. sāk apzināties savas iespējas un sāk reālistiski samērot savas intereses, spējas/dotumus, personīgās īpašības un vērtības;
- 7.2. spēj novērtēt un samērot savas spējas, vēlmes un iespējas pieņemt ar karjeras izvēli saistītos lēmumus;
- 7.3. ir ieinteresēts turpināt savu izglītību; izzina savas tālākizglītības iespējas; spēj savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju;
- 7.4. ir ieguvis zināšanas par vietējo darba tirgu;
- 7.5. izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību;
- 7.6. izprot saistību starp nodarbošanos/darbu/profesiju un dzīves stilu;
- 7.7. izprot mainīgās darba pasaules un mūžizglītības jēdzienus;
- 7.8. spēj saskatīt izvēles iespējas/alternatīvas karjeras iespēju izvēlē. Sevis iepazīšanā ieteicamās zināšanas, prasmes un attieksmes;
- 7.9. audzēknis ir veicis vienkāršus pašnovērtēšanas testus, lai noteiktu savus īstermiņa un ilgtermiņa izglītības un karjeras plānošanas mērķus.
- 7.10. spēj noteikt un novērtēt, kāda ir viņa ārpusklases darbā apgūtā pieredze un zināšanas par darba pasauli.
- 7.11. spēj pielietot iegūtās analizēšanas un plānošanas prasmes savas karjeras plānošanā.
- 7.12. spēj vispārīgi aprakstīt, kas ir darba tirgus un kādas ir izglītības un profesionālās apmācības iespējas dažādās izglītības iestādēs.
- 7.13. spēj atrast atbilstošus informācijas avotus par karjeras iespējām, sameklēt, analizēt un izmantot.

8. Karjeras izglītības pasākumi:

- 8.1. sadarbības plānošana un veidošana- informatīvie pasākumi audzēkņiem un vecākiem;
- 8.2. pasākumu plānošana, organizēšana un piedalīšanās tajos:
  - izglītojoši pasākumi (lekcijas, meistarklases, koncerti, konkursi, tikšanās, ekskursijas),
  - kultūras pasākumi (koncerti, izrādes, izstādes, pasākumi);
- 8.3. audzēkņu un skolotāju piedalīšanas starptautiskajos projektos;
- 8.4. sadarbības veidošana ar dažādām valsts un nevalstiskām iestādēm, organizācijām un institūcijām:
  - mākslas un mūzikas skolas,
  - muzeji, izstāžu zāles,
  - dažādas mācību iestādes (atvērto durvju un informācijas dienas).

- 8.5. skolotāju tālākizglītības veicināšana un metodiskā darba pilnveidošana;
- 8.6. sadarbība ar skolas administrāciju un specialitāšu skolotājiem u.c. pedagogiem;
- 8.7. tikšanās ar dažādu izglītības iestāžu pārstāvjiem par mācību turpināšanu kādā no tām;
- 8.8. tikšanās ar skolas absolventiem par viņu profesijas izvēli;
- 8.9. tematiskie konkursi un pasākumi;
- 8.10. audzēkņu ekskursijas uz citām mūzikas un mākslas skolām.

Sagatavoja: direktores vietnieki izglītības jomā Inita Idere-Bankava, Ainārs Pastors.